

Dane są jasne - wolny rynek zmniejsza ubóstwo

Autor: **D.W. MacKenzie**

Źródło: mises.org

Tłumaczenie: **Michał Pochwatka**

Tekst z czerwca 2014 roku

Niektórzy katoliccy duchowni, po raz kolejny, [potępili zwolenników leseferyzmu](#). Kardynał Oscar Rodriguez Maradiaga twierdzi, że gospodarka wolnorynkowa jest „nowym bożkiem”, który tworzy nierówności, wyłączając biednych oraz że „taka forma gospodarki zabija”. Kardynał Maradiaga nie jest w tej opinii osamotniony. W swojej ostatniej notatce zacytował papieża Franciszka oraz stwierdził, że ponieważ papież „dorastał w Argentynie”, „ma głęboką wiedzę na temat życia w biedzie”.

Nie wątpię, że papież Franciszek widział wielu biednych ludzi na własne oczy. Jednak nasze pojmowanie przyczyn ubóstwa wymaga zarówno danych na temat stanu gospodarki, jak i teoretycznej wiedzy na temat systemów gospodarczych. Co racjonalna analiza informacji mówi o światowym ubóstwie?

Oczywiste jest, iż dotkliwe ubóstwo zniknęło w większości uprzemysłowionych krajów. Państwa takie jak USA, Wielka Brytania, Szwajcaria i Japonia rozwinęły się przeważnie w ramach wolnorynkowego leseferyzmu. Nawet tak zwane demokracje społeczne, jak Szwecja i Niemcy, rozwijały się w warunkach wolnorynkowych. Rozległe idee państwa opiekuńczego i programy regulacyjne przyjęły dopiero po osiągnięciu wysokiego poziomu rozwoju ekonomicznego i uprzemysłowienia. [Dane Banku Światowego](#) pokazują, że istnieje nierówność, ale pomiędzy państwami wolnorynkowymi a państwami kapitalizmu kumoterskiego i socjalistycznymi.

	Pracownik budowy		Wykwalifikowany pracownik przemysłowy		Inżynier	
	Płaca nominalna	Płaca realna	Płaca nominalna	Płaca realna	Płaca nominalna	Płaca realna

Nowy Jork	16,6 USD	16,6 USD	29 USD	29 USD	26,5 USD	26,5 USD
Londyn	9,7 USD	15,4 USD	19 USD	30,4 USD	22,1 USD	32,5 USD
Pekin	8 USD	1,3 USD	2,3 USD	3,8 USD	5,8 USD	9,5 USD
Delhi	5 USD	1,7 USD	2,1 USD	6,9 USD	2,9 USD	9,1 USD
Nairobi	6 USD	1,5 USD	2 USD	4,7 USD	4 USD	9,2 USD
Stosunek dochodu biednych i bogatych	20,4	10,9	11	5,8	5,8	3,3

Stwierdzenie, że wewnątrz krajowy leseferyzm powoduje ubóstwo, jest bezpodstawne. To fakt historyczny, iż Indie, Chiny i Kenia *nigdy nie próbowały* kapitalizmu, więc ten system po prostu nigdy nie dostał tam swojej szansy. Co więcej, Chiny i Indie zanotowały pewien postęp w redukowaniu ubóstwa, od kiedy zaczęły realizować założenia kapitalizmu. Oczywiście Chiny i Indie zaadaptowały regulowany, kumoterski kapitalizm, ale i tak jest to lepsze niż ich stare socjalistyczne systemy.

Ktoś mógłby spierać się, że globalny kapitalizm pozwala kilku ludziom w pewnym państwie wykorzystywać masy z innych państw. Marksieści próbowali tego od czasów Lenina. Lenin skorygował Marksa, ponieważ nawet w jego czasach stało się oczywiste, że jego prognozy, iż kapitalizm będzie wykorzystywał rodzimych pracowników, zostały obalone przez fakty. Teraz wiemy, że Leninowskie próby obarczania winą za ubóstwo globalnych rynków były błędne. Jak wcześniej wspomniałem, warunki gospodarcze w Chinach i Indiach poprawiły się po zmianie systemu z socjalizmu na kapitalizm kumoterski. Chiny i Indie rozwinęły także handel na rynkach globalnych.

Na całym świecie odnotowano poprawę warunków życia w ciągu ostatnich trzydziestu lat. Największa poprawa wśród najbiedniejszych państw była zauważalna podczas fali globalizacji dwadzieścia lat temu — po upadku ZSRS. Upadek Związku Sowieckiego otworzył drzwi do bezprecedensowej globalizacji przemysłu. Co na temat ubóstwa w tym czasie mówią prawdziwe dane? [Produkt krajowy brutto per capita](#) rósł gwałtownie:

PKB-PPP per capita (USD)	1982	1987	1992	1997	2002	2007	2012
Niski dochód	428,33	506,07	563,6	638,58	759,28	1059	1369,4

Średni dochód	1259,8	1617,2	2065,3	2728,6	3403,5	5328,5	7275,3
Wysoki dochód	10006	13408	17491	21296	26134	34230	38372
Wysoki dochód: OECD	10872	14707	19407	23914	29185	36978	40571
Świat	3233,4	4135,5	5185,1	6280,8	7556,2	10313	12260

Trzydzieści lat temu połowa (50%) ludzi w najbiedniejszych państwach świata żyła w [skrajnym ubóstwie](#). W 2012 roku było to już tylko 21%. Rozwój globalnych rynków znacznie zmniejszył ubóstwo na świecie. Jest to bardzo ważny fakt. Ruch od najniższego przedziału dochodów do średnio-niskiego i średniego oznaczał zmianę średniej długości życia z około 40 lat do odpowiednio 50 i 60 lat. Kardynał Maradiaga jest w błędzie — taki typ gospodarki nie zabija, on przedłuża życie najbiedniejszych.

Pobieżne przyjrzenie się obecnemu światu pokazuje, że problem ubóstwa istnieje, że ma ono realny wpływ na standardy życiowe i średnią długość życia, oraz iż w większości państw działają globalne rynki i kapitalizm. Jednak dokładna analiza ukazuje, że tak naprawdę kapitalizm zmniejsza dotkliwość ubóstwa, a głównym problemem tego systemu w większości państw jest nadmierna ilość rządowych regulacji i nepotyzm. Papież Franciszek i kardynał Maradiaga mają dobre intencje, jednak ich antykapitalistyczne przekonania są bezpodstawne. Ich kampania przeciwko globalnemu kapitalizmowi zagraża najbiedniejszym ludziom na świecie.